

राष्ट्रिय प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकायको सम्बन्धन प्रदान गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको कार्यविधि, २०६९

स्वीकृत मिति : २०६९/११/०८

पृष्ठभूमि :

राष्ट्रिय कृषि नीति २०६१ मा प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहन पुर्याइनेछ, भनि उल्लेख भएको र सोही नीति कार्यान्वयनका लागि कृषि विकास मन्त्रालयबाट प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन प्रणालीको राष्ट्रिय प्राविधिक मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०६४ स्वीकृती भई कार्यान्वयनमा आइसकेको छ । उक्त निर्देशिकाको दफा ४.२ मा प्राङ्गारिक उत्पादन/प्रशोधन तथा प्रमाणीकरण चिन्हको प्रयोग सम्बन्धि नीति, नियम र प्रकृया निर्धारण गर्न राष्ट्रिय प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकायको व्यवस्था भएको छ । सो प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकायबाट प्रमाणीकरण निकायहरूलाई सम्बन्धन प्रदान गर्दा अपनाउनु पर्ने सम्बन्धमा स्पष्ट कार्यविधिको व्यवस्था नभएकोले सो सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपाल सरकार, कृषि विकास मन्त्रालयले यो “राष्ट्रिय प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकायको सम्बन्धन प्रदान गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको कार्यविधि, २०६९” तयार गरि लागु गरेको छ ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यो कार्यविधिको नाम “राष्ट्रिय प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकायको सम्बन्धन प्रदान गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको कार्यविधि, २०६९” रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,—

(क) “सम्बन्धन प्रदायक निकाय वा आधिकारीक निकाय” भन्नाले अनुसुची-१ अनुसारको राष्ट्रिय प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकाय सम्झनुपर्छ ।

(ख) “सम्बन्धन” भन्नाले सम्बन्धन प्रदायक निकायले प्रमाणीकरण निकायलाई निर्धारित उद्देश्य अनुरूपको कार्य सम्पादन गर्नको लागि दिइने लिखित सुनिश्चितता सम्झनुपर्छ ।

(ग) “प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन” भन्नाले नेपाल सरकार, कृषि विकास मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन प्रणालीको राष्ट्रिय प्राविधिक मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०६४ बमोजिम उत्पादित कृषि उत्पादन सम्झनुपर्छ । सो शब्दले प्राङ्गारिक प्रशोधित कृषि, बन तथा पशुजन्य उपज समेतलाई जनाउनेछ ।

(घ) “प्रमाणीकरण निकाय” भन्नाले प्राङ्गारिक पदार्थ भनी बजारीकरण कार्यका लागि उत्पादन, प्रशोधन, परिचालन, लेवलिङ्ग र आयात कार्यको मूल्यांकन गर्ने निकाय सम्झनुपर्छ ।

(ड) “प्रमाणीकरण” भन्नाले अग्रिमरूपमा पहिचान गरिएको एवं विश्वासिलो प्रक्रिया अपनाई कुनै कृषि उपजको निर्धारित गुणस्तर कायम गर्नका लागि पुरा गर्नु पर्ने शर्तहरू पुरा गरिएको छ भनी तेस्रो पक्षले दिने लिखित सुनिश्चितता सम्झनुपर्छ ।

(च) “तेस्रो पक्ष” भन्नाले प्रमाणीकरण निकाय सम्झनुपर्छ ।

(छ) “सम्बन्धन प्रमाण पत्र” भन्नाले प्रमाणीकरण निकायले सम्बन्धन प्रदायक निकायबाट प्राप्त गरेको सम्बन्धन प्रमाण-पत्रलाई सम्झनुपर्छ ।

(ज) “सम्बन्धन सम्झौता” भन्नाले सम्बन्धन प्रदायक निकाय र सम्बन्धन प्राप्त गर्ने प्रमाणीकरण निकायको बीचमा भएको सम्झौता सम्झनुपर्छ ।

(झ) “सम्बन्धन प्राप्त प्रमाणिकरण निकाय” भन्नाले सम्बन्धन प्रदायक निकायबाट सम्बन्धन प्राप्त गरेको प्रमाणीकरण निकाय सम्झनुपर्छ ।

(ञ) “अडिट” भन्नाले विधिवत एवं स्वायत्त जाँच प्रकृया अन्तर्गत नियोजित उद्देश्य अनुसारको कार्य सम्पादन भए नभएको मूल्यांकन गर्ने कार्य सम्झनुपर्छ ।

(ट) “उत्पादन” भन्नाले खेती बाली/फारममा गर्ने कार्य देखि प्याकेजिङ्ग, लेबलिङ्ग र प्रशोधन समेतलाई सम्झनुपर्छ ।

(ठ) “तयारी” भन्नाले बाली/जनावर काट्ने देखि प्रशोधन गर्ने, संरक्षण गर्ने, प्याकिङ्ग गर्ने र लेबलिङ्ग गर्ने सम्मका कार्य सम्झनुपर्छ ।

(ड) “प्राङ्गारिक उत्पादन क्षेत्र” भन्नाले प्राङ्गारिक कृषिको सिद्धान्त अनुसार खेती प्रणाली अपनाईएको उत्पादन क्षेत्र सम्झनुपर्छ ।

(ढ) “मान्यता प्राप्त निरीक्षण वा प्रमाणीकरण प्रणाली” भन्नाले सरकारी निकाय वा निजी क्षेत्रको कानूनी मान्यता प्राप्त निरीक्षण/प्रमाणीकरण प्रणाली सम्झनुपर्छ ।

(ण) “सूचक-पत्र वा लेबल” भन्नाले विक्रि प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले लेखिएको अथवा छपाई गरी उत्पादित/प्रशोधित वस्तुमा लगाईएको सूचकपत्र सम्झनुपर्छ ।

(त) “निरीक्षण” भन्नाले प्राङ्गारिक कृषि उत्पादनको उत्पादन, प्रशोधन तथा वितरण प्रकृया निर्धारित मापदण्ड अनुसार छ / छैन भनी सम्बन्धित स्थलमा गई वास्तविकता पत्ता लगाउन गरिने जाँचवुझको कार्य सम्झनुपर्छ ।

(थ) “निरीक्षक” भन्नाले प्रमाणीकरण गर्ने निकायले सम्बन्धित प्राङ्गारिक कृषि उत्पादनको उत्पादन, प्रशोधन तथा वितरण प्रकृया निरीक्षण गर्नका लागि तोकिएको व्यक्ति सम्झनुपर्छ । सो शब्दले मूल्याङ्कनकर्ता समेतलाई जनाउँछ ।

(द) “प्रमाणीकरण चिन्ह” भन्नाले प्रमाणीकरण निकायले सञ्चालन गरेको प्रमाणीकरण कार्यक्रममा आवश्यक पर्ने शर्तहरू पुरा गरेको प्रमाणित गर्नका लागि दिइने चिन्ह सम्झनु पर्छ ।

(ध) “सञ्चालक वा प्रशोधक” भन्नाले कुनै पनि पदार्थ उत्पादन, तयारी, आयात वा बजारीकरण गर्ने व्यक्ति सम्झनुपर्छ । सो शब्दले मिलधनी, डिब्बा निर्माता, प्याकिङ्गकर्ता, निर्यातकर्ता, थोक व्यापारी, खुद्रा व्यापारी, संकलक र अन्य साना उद्यमीहरू समेतलाई जनाउँछ ।

(न) “समिति” भन्नाले प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन प्रणालीको राष्ट्रिय प्राविधिक मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०६४ बमोजिम गठन भएको प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन प्रणाली राष्ट्रिय समन्वय समिति सम्झनुपर्छ ।

(प) “मापदण्ड” भन्नाले प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन प्रणालीको राष्ट्रिय प्राविधिक मापदण्ड सम्बन्धि निर्देशिका, २०६४ बमोजिमको मापदण्ड सम्झनु पर्छ । सो शब्दले मान्यता प्राप्त अन्य स्तर निर्धारण पुस्तिका र त्यसमा तय गरिएका प्रावधानहरू समेतलाई जनाउँछ ।

परिच्छेद- २

प्राङ्गारिक सम्बन्धन कार्यक्रमको क्षेत्र

३. सम्बन्धन लागु हुने क्षेत्र: (१) यस कार्यविधि अनुसार सम्बन्धन प्रदायक निकायको क्षेत्राधिकार भित्र देहाय बमोजिमका प्रमाणीकरणका क्षेत्रहरू पर्नेछन् ।

- (क) कृषिजन्य उत्पादन
- (ख) पशुजन्य उत्पादन
- (ग) मौरीजन्य उत्पादन
- (घ) मत्स्य तथा जलीय उत्पादन
- (ङ) प्राङ्गारिक मल र विषादी उत्पादन
- (च) जडिबुटी तथा वनजन्य उत्पादन
- (छ) पुष्प उत्पादन
- (ज) उपरोक्त वस्तुहरूको प्रशोधित उत्पादन

(२) उपदफा १ बमोजिमका क्षेत्रका लागी सम्बन्धन प्रदान गर्ने आधार एवं शर्तहरू नेपालमा प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन प्रमाणीकरण कार्यमा संलग्न सबै राष्ट्रियस्तरका तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरका प्रमाणीकरण निकायका लागि लागु हुनेछन् ।

(३) सम्बन्धन प्रदायक निकायसँग सम्बन्धन प्राप्त गर्न प्राङ्गारिक प्रमाणीकरण निकायले प्राङ्गारिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन प्रणालीको राष्ट्रिय प्राविधिक मापदण्ड सम्बन्धी निर्देशिका, २०६४ अनुसारका मापदण्ड अनुसरण गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) मा उल्लेखित समूहगत उत्पादनको समूहगत प्रमाणीकरण सम्बन्धन प्रदायक निकायको क्षेत्राधिकार भित्र रहेको मानिनेछ ।

४. गोपनियता : सम्बन्धन प्रदायक निकायका सम्पूर्ण सदस्यहरूले समितिका क्रियाकलापहरूको विषयको गोपनियता सम्बन्धमा लिखित प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नु पर्नेछ ।

५. सम्बन्धन प्रदान गर्ने कार्यक्रमको पुनरावलोकन : (१) सम्बन्धन प्रदायक निकायले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धन कार्यक्रमको आन्तरिक रूपमा नियमित पुनरावलोकन गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पुनरावलोकन गर्ने क्रममा संस्थागत संरचना, सम्बन्धन प्रदान गर्ने शर्तहरू र प्रक्रियाहरूको समिक्षा तथा मूल्यांकन गरिने छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम गरिने मूल्यांकनको आधारमा आवश्यकता अनुसार कार्यविधिमा परिमार्जन गरिनेछ ।

परिच्छेद- ३

सम्बन्धन प्रदान गर्ने सम्बन्धि व्यवस्था

६. आवेदन र मूल्याङ्कन प्रक्रिया : (१) सम्बन्धन प्रदायक निकायबाट राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा तीस दिनको अवधी दिई सूचना प्रकाशन गरि आवेदन माग गरिने छ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दिइने निवेदनको ढाँचा अनुसूची-२ मा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको सूचना बमोजिम आवेदन पेश गर्दा प्रमाणीकरण निकायले देहाए बमोजिमको कागजातहरू र दस्तुर बुझाई सो को रसिद सहित संलग्न राखी आवेदन गर्नुपर्नेछ ।

(क) दर्ता प्रमाण पत्र

(ख) जनशक्ति तथा भौतिक पूर्वाधार

(ग) प्रमाणीकरण कार्यविधि

(घ) प्रमाणीकरण संचालन गरिने वस्तु तथा प्रशोधित उत्पादन

(ङ) स्थायी लेखा नम्बर/मुल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाण पत्र

(च) राष्ट्रियस्तरका प्रमाणीकरण निकाय

१. सम्बन्धन शुल्क रु. १,००० (एक हजार मात्र)

२. नविकरण शुल्क रु. ५०० (पाँच सय मात्र) वार्षिक

(छ) अन्तर्राष्ट्रियस्तरका प्रमाणीकरण निकाय

१. सम्बन्धन शुल्क रु. १०,००० (दश हजार मात्र)

२. नविकरण शुल्क रु. ५,००० (पाँच हजार मात्र) वार्षिक

(४) आवेदन साथ पेश हुन आएका कागजातहरू पुरा भए नभएको सम्बन्धमा आवश्यक जाँचवुझ गरिने छ ।

७. प्रमाणीकरण निकायको कार्य सम्पादन प्रणालीको निरिक्षण र मूल्यांकन : (१) आवेदन साथ केही जानकारी तथा कागजात अपुग देखिएमा सो उपलब्ध गराउन सम्बन्धित आवेदकलाई जानकारी गराई अपुग कागजात प्राप्त भए पछि मात्र सम्बन्धन प्रक्रिया अगाडी बढाईनेछ ।

(२) सम्बन्धन प्राप्त गर्नको लागि पेश गरीएको जानकारीको आधारमा स्थलगत निरिक्षणको व्यवस्था गरिने छ । सम्बन्धन प्रदायक निकायले तोकेको निरिक्षकले प्रमाणीकरण निकायको स्थलगत निरिक्षण गरी प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) सम्बन्धन प्रदायक निकायबाट खटि जाने निरिक्षकलाई नेपाल सरकारको प्रचलित नियम अनुसार लाग्ने दैनिक तथा भ्रमण खर्च आवेदकले नै व्यहोर्नु पर्ने छ ।

८. सम्बन्धन प्रदान : (१) सम्बन्धन प्रदायक निकायबाट आवेदनमा प्राप्त जानकारी र स्थलगत निरिक्षणको प्रतिवेदनको आधारमा तोकिए अनुसार मापदण्ड पालना गरिएको पाईएमा सम्बन्धन प्रदायक निकायबाट सम्बन्धन प्रदान गरिने छ ।

(२) प्रमाणीकरण निकायले अनुसरण गर्ने प्राङ्गारिकस्तर मापदण्ड अनुसार नभएको पाइएमा सो को जानकारी एवं सुधार हुनु पर्ने कुराहरु उल्लेख गरी समय अवधि तोक्यो आवेदकलाई पुनः आवेदन गर्न सूचित गर्न सक्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त हुन आएमा प्रमाणीकरण निकायले सम्बन्धन प्राप्त गर्नको लागि तोकिएको सुधारहरु तोकिएको अवधि भित्र पुरा गरि पुनः आवेदन गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम पुनः आवेदन पेश भएपछि पूर्व जानकारी अनुसारको कार्य सम्पादन भएको पाइएमा सम्बन्धन प्रदायक निकायबाट सम्बन्धन प्रदान गरिने छ ।

(४) यस दफा बमोजिम सम्बन्धन प्राप्त गर्ने प्रमाणीकरण निकायको नाम सूचना प्रकाशन गरि सार्वजनिक गरिनेछ ।

(५) सम्बन्धन प्रदान गरिएका प्रमाणीकरण निकायहरुले कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकायलाई नियमित रुपमा आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिना भित्र वार्षिक प्रगति विवरण बुझाउनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमको प्रगति विवरण प्राप्त भए पछि कार्य सम्पादन र भ्रमण प्रतिवेदनका आधारमा मूल्याङ्कन गरी सम्बन्धन नविकरण गरिने छ ।

९. कार्य सम्पादनको निरिक्षण : (१) सम्बन्धन प्रदायक निकायले तोकिएको निरिक्षक मार्फत समय समयमा सम्बन्धन प्राप्त प्रमाणीकरण निकायको स्थलगत निरिक्षण गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गरिने कुनै पनि प्रमाणीकरण निकायको स्थलगत निरिक्षण लगातार तिन वर्षसम्म एउटै निरिक्षक मार्फत गराइने छैन ।

१०. सम्बन्धन निलम्बन तथा खारेज : (१) सम्बन्धन प्राप्त प्रमाणीकरण निकायले मापदण्ड र यसै कार्यविधिको आधारमा स्थापित शर्तहरुको उल्लंघन गरेको पाईएमा सम्बन्धन प्रदायक निकायले सम्बन्धन निलम्बन वा खारेज गर्न सक्ने छ । सम्बन्धन प्रदायक निकायले सम्बन्धन निलम्बन वा खारेज गर्न सक्ने अवस्थाहरु देहाय अनुसार हुनेछ ।

(क) प्रमाणीकरण निकायले निर्धारित प्रमाणीकरण प्रक्रिया, मापदण्ड तथा शर्तहरु पालना नगरेमा ।

- (ख) समय समयमा सम्बन्धन प्रदायक निकायले मापदण्ड र शर्त पालनामा सुधार ल्याउन सूचना गरी तोके बमोजिम समय सिमा भित्र प्रमाणीकरण निकायले सुधार नगरेमा ।
- (ग) प्रमाणीकरण निकायले सम्बन्धन प्रदायक निकायबाट खटाईएको मुल्याङ्कनकर्तालाई आवश्यक जानकारी उपलब्ध गराउन अस्वीकार गरेमा, जानकारी लुकाएमा वा जानकारीमा पूर्ण पहुँच नदिएमा ।
- (घ) प्रमाणीकरण निकायले तिर्नुपर्ने शुल्कहरू समयमा नतिरेमा ।
- (ङ) सम्बन्धन प्रदायक निकायद्वारा तोकिएको दण्ड सजाय अनुसार सुधार गर्न प्रमाणीकरण निकाय असफल भएमा ।
- (च) प्रमाणीकरण निकायले नविकरणका लागि आवश्यक विवरण समयमा पेश गर्न नसकेमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सम्बन्धन प्रदायक निकायले सम्बन्धन निलम्बन वा खारेज गर्नुपूर्व प्रमाणीकरण निकायलाई [अkm\gf] सफाई पेश गर्ने उचित समय प्रदान गर्नेछ ।

परिच्छेद- ४ विविध

११. सजाय सम्बन्धी व्यवस्था: प्रमाणीकरण निकायले मापदण्ड तथा यसै कार्यविधि बमोजिम सम्बन्धन प्रदायक निकायसँग गरेको सम्भौता अनुसार पालना गर्नु पर्ने शर्तहरू विपरित कार्य गरेमा देहाय अनुसारका एक वा सो भन्दा बढी सजाय गर्न सक्नेछ :-

- (क) लिखित रुपमा सचेत गराउने ।
- (ख) निश्चित अवधी तोकेर सुधार गर्नु पर्ने शर्तहरूको बारेमा अवगत गराउने ।
- (ग) प्रमाणीकरण निकायको पूनः मुल्याङ्कन गर्ने ।
- (घ) सम्बन्धन निलम्बन गर्ने ।
- (ङ) सम्बन्धन खारेज गर्ने ।

१२. निवेदन दिन सकिने: (१) सम्बन्धन प्रदायक निकायले सम्बन्धन प्रदान गर्ने सम्बन्धमा दफा १० र ११ बमोजिम भए गरेका काम कार्यवाहीबाट मर्का पर्ने पक्षले आफ्नो कारण सहितको निवेदन त्यस्तो काम कारवाही भए गरेको मितिले पन्ध्र दिन भित्र सम्बन्धन प्रदायक निकाय समक्ष पुनरावलोकनको लागी निवेदन दिन सक्नेछ । तर दफा ११ को (ङ) अनुसारको कारवाहीको हकमा पन्ध्र दिन भित्र प्राङ्गारिक खेती राष्ट्रिय समन्वय समिति समक्ष पुनरावेदन दिन सक्नेछ । सम्बन्धन प्रदायक निकाय र समितिले आफु समक्ष पेश भएको निवेदन/पुनरावेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी एक महिना भित्र टुंगो लगाउनु पर्नेछ र सो निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदनको टुंगो लगाउँदा सम्बन्धन प्रदायक निकाय वा समितिले निवेदनको अवस्था अनुसार दफा १० र ११ बमोजिमको कारवाही नगर्न वा निवेदन खारेज गर्न सक्नेछ ।

१३. कार्यविधिमा संशोधन: नेपाल सरकार, कृषि विकास मन्त्रालयले आवश्यकता अनुसार यो कार्यविधिमा संशोधन तथा थपघट गर्न सक्नेछ ।

अनुसुची - १

(दफा २ को उपदफा (क) संग सम्बन्धित)

राष्ट्रिय प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकाय (National Organic Agriculture Accreditation Body)

कार्यकारी निर्देशक, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद,	अध्यक्ष
महानिर्देशक, कृषि विभाग,	सदस्य
महानिर्देशक, खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण विभाग,	सदस्य
महानिर्देशक, पशुसेवा विभाग,	सदस्य
महानिर्देशक, नेपाल गुणस्तर तथा नापतौल विभाग,	सदस्य
महानिर्देशक, वनस्पति विभाग,	सदस्य
महानिर्देशक, उद्योग विभाग,	सदस्य
विज्ञ प्रतिनीधि, कृषि उद्यम केन्द्र (मनोनित),	सदस्य
विज्ञ प्रतिनीधि, नेपाल पर्माकल्चर समूह (मनोनित),	सदस्य
प्रमुख, कृषि वस्तु निर्यात प्रबर्द्धन कार्यक्रम,	सदस्य सचिव

अनुसुची - २
(दफा ६ को उपदफा (२) संग सम्बन्धित)

निवेदन फाराम

मिति:

श्रीमान् अध्यक्षज्यू,
राष्ट्रिय प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकाय,

विषय: सम्बन्धन प्रदान गर्ने सम्बन्धमा ।

महोदय,

उपरोक्त सम्बन्धमा यसप्राङ्गारिक प्रमाणीकरण निकायले राष्ट्रिय प्राङ्गारिक कृषि सम्बन्धन प्रदायक निकायको सम्बन्धन प्रदान गर्ने कार्यविधि, २०६९ अनुसार सम्पूर्ण प्रकृया पु-याई सम्बन्धन प्राप्त गर्नको लागि यो निवेदन पेश गरेको छु । साथै आवश्यक कागजपत्रहरु यसै निवेदनको साथ पेश गरिएको छ ।

.....
निवेदक